

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Magyar nyelvtörténet II

Egyetemi tanév 2025–2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3. Intézet	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4. Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom
1.7. Képzési forma	Nappali tagozatos képzés

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Magyar nyelvtörténet I				A tantárgy kódja		LLM4025			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			dr. Fazakas Emese, egyetemi docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			drd. Balló Ignác								
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		4	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					84
3.8. A félév összóraszámja					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása

4.1. Tantervi	sikeres vizsga az első féléves nyelvtörténet I (LLM3024) tantárgyból
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	előadásterem, vetítő, laptop
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	szemináriumterem, vetítő, laptop

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- C3. Ismerni és helyesen használni a szinkrón és diakrón nyelvészet fogalmait és módszereit - C3. Tükröztetni a szinkrón és a diakrón síkok egymáshoz való viszonyát a nyelvi változások tekintetében - C3. Felismerni és a tanításban alkalmazni azt, hogy az anyanyelv struktúrájának történetiségben való kialakulása hogyan hat a mai beszélők nyelvi kompetenciájára
Transzverzális kompetenciák	- CT2 Képes legyen csapatban dolgozni, megfelelően kommunikálni a csapat többi tagjával, képes legyen arra, hogy a csapatban bármely szerepet betölthessen. - CT3 Képes legyen mai és történeti nyelvészeti anyag alapján összehasonlító és elemző szöveget alkotnia

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A történeti nyelvészeti anyag feldolgozása és az összehasonlító módszer alkalmazása
--------------------------------------	---

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	- Az előadások célja: azoknak a történeti jelenségeknek az ismertetése, amelyek meghatározzák a nyelv(ek) változását; nemcsak a régi korokbeli változások főbb tendenciáit és mozgatórugóit ismerjük meg, hanem ezek által azokat is, amelyek a mai nyelvben már változási lehetőségként benne vannak. - A szemináriumok célja: a diakronia és szinkronia egymásra épülésének, elkülöníthetlenségének megismerése; a különböző típusú szövegek különböző módszerekkel való vizsgálata
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A magyar köznyelv kialakulása	előadás	
2. A magyar nyelvjárások története	előadás	
3. A magyar nyelvjárások története	előadás	
4. A hangváltozások – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
5. A tövek és toldalékok változása – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
6. Az igeidők használata a magyar nyelv története során – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
7. Pragmatikai és szintaktikai változások – a HB. és egy 16. századi szöveg elemzése alapján	elemzés – összehasonlító módszer	
8. Történeti jelentéstan: a szójelentés változásának mozgatórugói; a konkrét és absztrakt; a főjelentés, mellékjelentés; a szó jelentésének érzelmi, hangulati és egyéb melléktermékei; a szavak kiüresedése; a tabu	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	
9. Történeti jelentéstan: a szójelentés változása (a hangalaktól függő jelentésváltozások; alak és jelentés kérdése, szóhasadás; összerántás és nyújtás; az összetételek egyszerűsödése; az összetételek kialakulása; tudatos szócsonkítás)	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	
10. Történeti jelentéstan: mi a névátvitel, mi a metaforikus jelentés, mi a jelentésszűkülés és a jelentésszükülés; A történeti jelentéstan összefoglalása	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	
11. Történeti jelentéstan: a szinonímia (a szinonímia hatása a jelentésre; a szinonimák keletkezése)	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	
12. Történeti jelentéstan: az antonímia (az antonímia hatása a jelentésváltozásra; a valódi és látszólagos ellentétek); etimológia és szójelentés; összecsengő szövegek hatása a jelentésre	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	
13. Történeti jelentéstan: a névátvitel, a metaforikus jelentés, a jelentésszűkülés és a jelentésszükülés; összefoglalás	frontális munka – dialógus magyarázatokkal	

14. A tanultak megfigyelése 16–19. századi szövegeken	elemzés – összehasonlító módszer	
Könyvészet Bárczi Géza: <i>A magyar nyelv múltja és jelene</i>. Gondolat Kiadó, Bp., 1980 Fazakas Emese: <i>A magyar nyelv kis történeti nyelvtana</i>. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2008. Hadrovics László: <i>Magyar történeti jelentéstan</i>. Bp., 1992. (az előadásban meghatározott tematikákhoz kapcsolódó bevezető részek) Kiss Jenő – Pusztai Ferenc (szerk.): <i>Magyar nyelvtörténet</i>. Osiris Tankönyvek, Osiris Kiadó, Bp., 2003. (az előadások tematikájának megfelelő fejezetek) Kiss Jenő, Pusztai Ferenc (szerk.): <i>A magyar nyelvtörténet kézikönyve</i>. Tinta könyvkiadó, Budapest, 2018. É. Kiss Katalin – Gerstner Károly – Hegedűs Attila: <i>Kis magyar nyelvtörténet</i>. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba, 2013. Madas Edit: „<i>Látjátok feleim ...</i>”: <i>magyar nyelvemlékek a kezdetektől a 16. század elejéig</i>. OSZK, Budapest, 2009. D. Máta Mária: <i>Nyelvünk élete</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 1994.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Paleográfia elemzés és forráskiadás	elemzés, összehasonlító módszer	
BERENTE ANIKÓ 2019. A szegedi boszorkányperek új kiadásáról. In: HAADER LEA – JUHÁSZ DEZSŐ – KOROMPAY KLÁRA – SZENTGYÖRGYI RUDOLF – TERBE ERIKA – VLADÁR ZSUZSA szerk., <i>Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet III</i>. Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Budapest. 48–53. GUGÁN KATALIN – VARGA MÓNICA 2024. A nyelvtörténész és a korpusz: diakrón a-Pró-ságok. In: LIPP VERONIKA – LIGETI-NAGY NOÉMI – SIMON LÁSZLÓ szerk., <i>Prószék Gábor. PG70 – Ünnepi kötet</i>. HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest. 38–43. HAADER LEA 2017. Egy neurolingvisztikai eset a 16. század elejéről: az Apor- és a Lányi-kódex közös keze. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., <i>A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IX</i>. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 95–108. HEGEDŰS ATTILA 2019. Forráskritika. In: HAADER LEA – JUHÁSZ DEZSŐ – KOROMPAY KLÁRA – SZENTGYÖRGYI RUDOLF – TERBE ERIKA – VLADÁR ZSUZSA szerk., <i>Forráskutatás, forráskiadás, tudománytörténet III</i>. Magyar Nyelvtudományi Társaság – ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet, Budapest. 164–170. KOROMPAY KLÁRA 2021. Ószövetségi történetek ómagyarul: Ruth, Dániel, Jónás. Mutatvány egy olvasóbarát kiadásból. In: HAVAS FERENC – HORVÁTH KATALIN – HRENEK ÉVA – LADÁNYI MÁRIA szerk., <i>A grammatikától a retorikáig. Nyelvészeti tanulmányok C. Vladár Zsuzsa tiszteletére</i>. ELTE BTK Alkalmazott Nyelvészeti és Fonetikai Tanszék, Budapest. 107–116. SIMON ESZTER 2019. Magyar nyelvű történeti korpuszok. In: SÜLYÖK HEDVIG – JUHÁSZ VALÉRIA – ERDEI TAMÁS szerk., <i>Beszéd- és nyelvelemző szoftverek a versenyképességért és az esélyegyenlőségért. HunCLARIN korpuszok és nyelvtechnológiai eszközök a bölcsészet- és társadalomtudományokban</i>. SZTE JGYPK Magyar és Alkalmazott Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 31–43.		
2. Hangtani és alaktani elemzés régi szövegeken.	elemzés, összehasonlító módszer	
B. GERGELY PIROSKA 2001. Az általános és határozott igeragozás keveredése a XVI–XIX. századi Erdély beszélt nyelvében. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., <i>A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei II. Magyar és finnugor alaktan</i>. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 19–28.		

- B. GERGELY PIROSKA 2014. Kolozsvár 16. századi nyelvének egy jellegzetes hangtani sajátosságáról. A város hivatali-közeleti iratanyagának adatai alapján. In: FAZAKAS EMESE – JUHÁSZ DEZSŐ – T. SZABÓ CSILLA – TERBE ERIKA – ZSEMLYEI BORBÁLA szerk., *Tér, idő, társadalom és kultúra metszéspontjai a magyar nyelvben. A 7. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus két szimpóziumának előadásai (Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27)*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék – Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, Budapest–Kolozsvár. 245–260.
- KATONA CSILLA 2019. Hangtörténeti változások lehetséges összefüggései. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei X*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 221–229.
- SZENTGYÖRGYI RUDOLF 2017. A középmagyar múlt idők rendszerének vizsgálata dimenzionális nyelvészeti keretben. In: BENŐ ATTILA – GÚTI ERIKA – JUHÁSZ DEZSŐ – SZOTÁK SZILVIA – TERBE ERIKA – TRÓCSÁNYI ANDRÁS szerk., *Tudományköziség és magyarságtudomány a nyelvi dimenziók tükrében. A VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus (Pécs, 2016. augusztus 22–27.) három szimpóziumának előadásai*. Termini Egyesület, Törökbálint. 78–86.
- TÓTH VALÉRIA 2024. Hangtörténeti helyzetkép Anonymus gesztájában. A tövégi magánhangzók. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei XII*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 233–245.
- ZSEMLYEI BORBÁLA 2019. -kál végű igék az Erdélyi magyar szótörténeti tárban. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei X*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 363–371.

3. Szófajtani és mondattani elemzés régi szövegeken.

elemzés, összehasonlító
módszer

- DÉR CSILLA ILONA 2024. A *hátha* módosítószó kialakulásáról. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei XII*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 17–32.
- FARKAS IMOLA-ÁGNES 2024. Rezultatív szerkezetek egy 17. századi erdélyi szakácskönyvben. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei XII*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 33–46.
- FAZAKAS EMESE 2011. A *keresztül* szófajváltása(i) a régiségben. In: CSISZÁR GÁBOR – DARVAS ANIKÓ szerk., *Klárisok. Tanulmánykötet Korompay Klára tiszteletére*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék, Budapest. 115–123.
- NÉMETH MIKLÓS 2008. Egy szintaktikai váltakozás tipológiája és szociális terjedése. A számnévi jelző utáni főnév egyes és többes számú használata. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei V*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 141–155.
- VARGA MÓNICA 2019. Változatos ellentétek, ellentétes változatok a 16–18. századi magánéleti regiszter alapján. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei X*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 335–347.
- WACHA BALÁZS 1999. Az Érdy-kódexről és a magyar nyelv szórendjéről. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei I. Magyar és finnugor mondattörténet*. JATE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 175–188.

4. Szókészlettani elemzés régi szövegeken.

elemzés, összehasonlító
módszer

- BÁCSI ENIKŐ 2022. „Mennyivel tartozol te az én uramnak? Az ottan mondá: száz négy olajjal.” Mértékegységek ómagyar bibliafordításokban. In: VARGA LAJOS – BOROS ISTVÁN – TAKÁCS LÁSZLÓ szerk., *Cura scriptorum. III. Scriptorium konferencia (Eger, 2019. május 22–23.)*. Scriptorium III. Szent István Társulat – Avicenna Közel-Kelet Kutatások Intézete – Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Moravcsik Gyula Intézet, Budapest–Piliscsaba. 7–17.
- FORGÁCS TAMÁS 2017. Szóalkotás és frazeológia. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IX. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged*. 55–69.
- B. GERGELY PIROSKA 2012. Mesterségűző „asszonyemberek” megnevezései Erdélyben a 16–19. században. *Névtani Értesítő* 34: 9–16.
- KOROMPAY KLÁRA 2012. „Hét csöpp vére elcsöppent, aranytálba fölvelték”. Grál-motívumok az archaikus népi imádságokban. In: HORVÁTH KRISZTINA szerk., *La joie des cours. Études médiévales et humanistes*. Talantum sorozat 9. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. 176–185.
- PELCZÉDER KATALIN 2007. Lencsés György „Orvosi könyv (Ars medica)” című munkája növényneveinek a vizsgálata. In: HOFFMANN ISTVÁN – JUHÁSZ DEZSŐ szerk., *Nyelvi identitás és a nyelv dimenziói. Nyelv, nemzet, identitás III. A VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus nyelvészeti előadásai (Debrecen, 2006. augusztus 22–26.)*. Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság, Debrecen–Budapest. 279–288.
- TÓTH VALÉRIA 2007. A településnevek változási érzékenységről. In: HOFFMANN ISTVÁN – JUHÁSZ DEZSŐ szerk., *Nyelvi identitás és a nyelv dimenziói. Nyelv, nemzet, identitás III. A VI. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus nyelvészeti előadásai (Debrecen, 2006. augusztus 22–26.)*. Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság, Debrecen–Budapest. 57–65.

5. Jelentéstani elemzés régi szövegeken

elemzés, összehasonlító
módszer

- FAZAKAS EMESE 2014. Az át, keresztül és a körül szemantikai érintkezései és különbségei a régi és a mai magyar nyelvben. In: FAZAKAS EMESE – JUHÁSZ DEZSŐ – T. SZABÓ CSILLA – TERBE ERIKA – ZSEMLYEI BORBÁLA szerk., *Tér, idő, társadalom és kultúra metszéspontjai a magyar nyelvben. A 7. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus két szimpóziumának előadásai (Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27)*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék – Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság, Budapest–Kolozsvár. 22–35.
- FAZAKAS EMESE 2014. Az erdélyi régiségben használt „szégyellni való” szavak. Mentegetőző formulák használata a 18. században. In: FAZAKAS EMESE – JUHÁSZ DEZSŐ – T. SZABÓ CSILLA – TERBE ERIKA – ZSEMLYEI BORBÁLA szerk., *Tér, idő, társadalom és kultúra metszéspontjai a magyar nyelvben. A 7. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus két szimpóziumának előadásai (Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27)*. ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék – Nemzetközi Magyarágtudományi Társaság, Budapest–Kolozsvár. 233–244.
- B. GERGELY PIROSKA 2003. A jelentésváltozások szerepe az erdélyi fejedelemség közéleti nyelvében. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei III. Magyar és finnugor jelentéstörténet*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 47–56.
- JUHÁSZ DEZSŐ 2003. Egy fejezet a történeti jelentésföldrajzból. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei III. Magyar és finnugor jelentéstörténet*. SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 107–117.
- TATAI JUDIT 2009. A pejoráció jelenségének vizsgálata Heltai Gáspár *Háló* című művének nyelvhasználatában. *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* 53/1: 35–48.

VARGA ÉVA KATALIN 2006. Mi rejtőzik az álarc mögött? – Az *alak* jelentésváltozásai. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IV.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 187–197.

6. Szociopragmatikai elemzés régi szövegeken.

elemzés, összehasonlító
módszer

BÁCSI ENIKŐ 2022. Kérési és udvariassági hagyomány a középmagyar kori misszilisekben. In: BENE SÁNDOR – DOBOS ISTVÁN szerk., *Folytonosság és megszakítottság a magyar kultúrában. A doktoriskolák VI. nemzetközi magyarságtudományi konferenciája (Bécs, 2019. szeptember 5–6.).* Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, Budapest. 15–28.

NÉMETH LUCA ANNA 2015. Illemtankönyvek és társalgási útmutatók mint történeti szociopragmatikai források. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei VIII.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 129–146.

SÁROSI ZSÓFIA 2015. Pragmatika, szociopragmatika, udvariasságkutatás a magyar nyelvtörténetben. *Magyar Nyelv* 111: 129–146.

SZENTGYÖRGYI RUDOLF 2014. A kétnyelvűség változatai és változásai a középmagyar korban. In: FAZAKAS EMESE – JUHÁSZ DEZSŐ – T. SZABÓ CSILLA – TERBE ERIKA – ZSEMLYEI BORBÁLA szerk., *Tér, idő, társadalom és kultúra metszéspontjai a magyar nyelvben. A 7. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus két szimpóziumának előadásai (Kolozsvár, 2011. augusztus 22–27).* ELTE Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék – Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság, Budapest–Kolozsvár. 162–175.

VARGA MÓNICA 2024. Evidencialitás- és attitűdjelölők elemzése Bethlen Miklós emlékiratában és leveleiben. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei XII.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 247–261.

VARGA MÓNICA 2025. Boszorkányportrék a történeti pragmatika tükrében. *Jelentés és Nyelvhasználat* 12/2: 87–111.

7. Szövegtani elemzés régi szövegeken.

elemzés, összehasonlító
módszer

CSONTOS NÓRA 2025. Levelezőkönyvek és szerelmi levelezőkönyvek a 18. század végétől a 20. század első feléig. *Jelentés és Nyelvhasználat* 12/2: 57–69.

HAADER LEA 2006. Az írott és beszélt nyelv viszonyához egy újonnan felfedezett nyelvemlék kapcsán. In: BÜKY LÁSZLÓ – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IV.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 47–52.

KUNA ÁGNES 2011. A XVI–XVII. századi orvosi receptek történeti-kognitív pragmatikai megközelítése. In: BAKRÓ-NAGY MARIANNE – FORGÁCS TAMÁS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei VI.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 141–155.

KUNA ÁGNES 2017. Történeti szövegtipológia. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei IX.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 223–237.

SCHIRM ANITA 2019. Egy szövegtípus története a diskurzusjelölők tükrében. A stand-up comedy múltja és jelene. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei X.* SZTE Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 285–298.

TERBE ERIKA 2016. A misszilisek a magyar nyelvtörténeti kutatásokban. In: BENŐ ATTILA – T. SZABÓ CSILLA szerk., *Az ember és a nyelv – térben és időben. Emlékkönyv Szabó T. Attila születésének 110. évfordulóján.* Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár. 191–200.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

- L. az ELTE, a SzE, a PPKE, a DE tantárgyleírásait.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Logikusan felépített szöveg, a terminológia megfelelő használata, a diakrón jelenségek ismeretek, a jelenségek példázása	Szóbeli vizsga egy nyelvtörténeti szöveg előkészített elemzése alapján vagy házi írásbeli dolgozat egy szöveg nyelvtörténeti elemzése alapján	50%
10.5 Szeminárium / Labor	Vitakészség, az olvasott szövegek ismerete; a szakterminológia használata; a jelenségek felismerése	szemináriumon való aktív részvétel (50%) házi dolgozat (50%)	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
• a fogalmak helyes használata, a jelenségek ismerete • minden tételtől a minimum 5-ös minősítés			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Előadás felelőse:

Kitöltés időpontja:
24.01.2025

Szeminárium felelőse:

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.01.30.

Intézetigazgató:

A dékáni jóváhagyás időpontja
A felelős dékán neve és aláírása